

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

3 במרס 2010

311

י"ז באדר התש"ע

עמוד

- 114..... הצעת חוק מרכז ולמן שור לחקר תולדות העם היהודי, התש"ע-2010
- 119..... הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון מס' 26) (הגבלה של מכירת משקאות משכרים), התש"ע-2010

הצעת חוק מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי, התש"ע-2010*

פרק א': מטרת החוק

1. מטרת החוק מטרתו של חוק זה להקים מרכז על שמו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל, שיפעל לחקר ולהפצה של תולדות העם היהודי בארץ ובעולם.

פרק ב': פרשנות

2. הגדרות בחוק זה -
"המרכז" - מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי;
"המועצה" - המועצה שמונתה לפי סעיף 6;
"המנהל הכללי" - המנהל הכללי של המרכז שמונה לפי סעיף 17;
"השר" - שר התרבות והספורט.

פרק ג': המוסדות

3. הקמת המרכז יוקם מרכז זלמן שזר לחקר תולדות העם היהודי.
4. מטרות המרכז:
(1) לקדם את החקר וההפצה של תולדות העם היהודי בארץ ובעולם;
(2) לטפח את התודעה ההיסטורית היהודית ברוח מורשתו של הנשיא המנוח זלמן שזר;
(3) לשקף את אישיותו של זלמן שזר כנשיא המדינה ואת פועלו ומורשתו.
5. מעמד המרכז (א) המרכז יהיה תאגיד.
(ב) המרכז יהיה גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
6. המועצה למרכז תהיה מועצה בת עשרה חברים, שימנה השר, ואלה חבריה:
(1) עובד משרד התרבות והספורט;
(2) עובד משרד ראש הממשלה, לפי המלצת ראש הממשלה;
(3) נציג המועצה לעניין הנצחת זכרם של מי שנשאו את משרת נשיא המדינה או ראש הממשלה לפי חוק הנצחת זכרם של נשיאי ישראל וראשי ממשלותיה, התשמ"ו-1986;
(4) עובד משרד החינוך, לפי המלצת שר החינוך;
(5) שני בעלי מעמד בשדה ההשכלה הגבוהה, מתחומים הקשורים למטרות המרכז, לפי המלצת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים כמשמעותה בחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, התשכ"א-1961;

ד ב ר י ה ס ב ר

ובעולם. הקמת המרכז תתרום הן למחקר בתחום האמור והן לטיפוח התודעה ההיסטורית היהודית ברוח מורשתו ופועלו של הנשיא המנוח זלמן שזר, שנוסף על פעילותו

בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להקים מרכז על שמו של זלמן שזר, נשיאה השלישי של מדינת ישראל, שיפעל לחקר ולהפצה של תולדות העם היהודי בארץ

* הצעת חוק מס' פ/1381/18; הועברה לוועדה ביום ט"ו בכסלו התש"ע (2 בדצמבר 2009).

1 ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

2 ס"ח התשמ"ו, עמ' 243.

3 ס"ח התשכ"א, עמ' 193.

- (6) נציג גוף שחברים בו המספר הגדול ביותר של חוקרים בשדה ההשכלה הגבוהה העוסקים בהיסטוריה של עם ישראל;
- (7) שלושה נציגי ציבור בעלי רקע וניסיון בתחומים הקשורים למטרות המרכז.
7. המועצה תמנה, באישור השר, את היושב ראש ואת ממלא מקומו, מבין חבריה המנויים בפסקאות (5) עד (7) שבסעיף 6.
8. תפקידי המועצה –
- (1) לקבוע את מדיניותו הכללית של המרכז ואת קווי הפעולה שלו;
 - (2) לקבל דוחות על פעילות המרכז מהמנהל הכללי;
 - (3) לאשר את תקציב המרכז ואת תכנית העבודה השנתית שלו;
 - (4) לפקח על ביצוע קווי הפעולה של המרכז ותכניותיו;
 - (5) לדון בדוחות שהמבקר הפנימי יגיש לה ולקבל החלטות בעניינם.
9. (א) המועצה תתכנס לפחות ארבע פעמים בשנה.
- (ב) יושב ראש המועצה ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן.
- (ג) המועצה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.
10. (א) ראה השר כי המועצה אינה ממלאת את תפקידה באופן נאות, יודיע למועצה, בהודעה בכתב שישלח ליושב ראש המועצה, כי אם בתוך מועד שיקבע לא תמלא המועצה את המוטל עליה בהתאם להוראות חוק זה, כפי שפירט השר בדרישתו, פיזר את המועצה.
- (ב) לא מילאה המועצה את שהוטל עליה כאמור בסעיף קטן (א), בתוך המועד שקבע השר בהודעתו, רשאי השר להורות על פיזור המועצה.
11. החליט השר לפזר את המועצה כאמור בסעיף 10, תמונה מועצה חדשה, בדרך הקבועה בסעיף 6, בתוך שישים ימים מיום הפיזור.
12. (א) חבר המועצה שאינו עובד המדינה זכאי לקבל מאת המרכז גמול בעבור השתתפות בישיבות המועצה, ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, תמורה בעבור ההשתתפות.
- (ב) חבר המועצה שאינו זכאי לגמול לפי סעיף קטן (א), זכאי לקבל מהמרכז החזר הוצאות שהוציא לצורך השתתפות בישיבות המועצה, ובלבד שאינו זכאי לקבל, ממקור אחר, החזר הוצאות.
- (ג) השר, בהסכמת שר האוצר, יקבע כללים ותנאים שלפיהם ישלם המרכז גמול או החזר הוצאות לחבר המועצה בהתאם להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ואת שיעוריהם.
13. חבר המועצה יתמנה לתקופה של ארבע שנים, ואפשר לשוב ולמנותו מחדש לתקופת כהונה נוספת אחת, וכן אפשר למנותו שוב לאחר הפסקה של ארבע שנים רצופות לפחות; ואולם, חבר המועצה שהתמנה לפי הוראות פסקאות (1) עד (4) שבסעיף 6 יכול שימונה מחדש לתקופות כהונה נוספות אף ללא הפסקה כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

הוקמו לזכרם של אישים אחרים, כגון חוק יד יצחק בן-צבי, התשכ"ט-1969, חוק המרכז להנצחת זכרו של יצחק רבין, התשנ"ז-1997, וחוק להנצחת זכרו של מנחם בגין, התשנ"ח-1998.

הפוליטית והציבורית העניפה עסק גם בחקר תולדות עם ישראל. הצעת החוק באה ליתן ביטוי לחשיבות שבהקמת מרכז כאמור בחוק, ולהקים רשות שתהיה תאגיד ותמלא תפקידים למימוש מטרות המרכז. זאת, בדומה למוסדות

14. פקיעת כהונה (א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום כהונתו באחת מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;
 - (2) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה;
 - (3) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או הגוף שהוא מייצג במועצה;
 - (4) לגבי נציג ציבור - אם נתמנה להיות עובד המדינה.
- (ב) הוגש כתב אישום נגד חבר המועצה בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כחבר המועצה, רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לטיוס ההליך בעניינו, ולמנות לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעיה. לפי הוראות סעיף 6.
15. העברה מכהונה (א) השר רשאי, לאחר שנועץ ביושב ראש המועצה, להעביר חבר המועצה מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו בשל אחת מאלה:
- (1) נבצר ממנו, דרך קבע, למלא את תפקידו;
 - (2) הוא נעדר משלוש ישיבות רצופות או מארבע ישיבות בתוך שנה אחת, של המועצה.
 - (ב) בטרם יחליט השר להעביר את חבר המועצה מכהונתו כאמור בסעיף קטן (א), תינתן לחבר המועצה הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.
16. תוקף פעולות קיומה של המועצה, סמכויותיה ותוקף החלטותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מחבריה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו, ובלבד שרוב חברי המועצה מכהנים כדין.
17. מנהל כללי למרכז (א) המועצה, באישור השר, תמנה את המנהל הכללי של המרכז בהליך לאיתור מועמדים; לתפקיד המנהל הכללי ימונה אדם שהוא בעל ניסיון ניהולי ותואר אקדמי שני לפחות.
- (ב) המנהל ימונה לתקופה של חמש שנים, ואפשר לשוב ולמנותו מחדש, באישור השר, לתקופת כהונה נוספת אחת.
18. תפקידי המנהל הכללי -
- (1) ניהול המרכז;
 - (2) יישום החלטות המועצה;
 - (3) הכנת תכנית העבודה השנתית והתקציב השנתי והבאתם לאישור המועצה;
 - (4) דיווח למועצה על פעילויות המרכז.
19. תנאי העסקתו של המנהל הכללי המועצה, באישור השר ושר האוצר, תקבע את שכרו ואת תנאי העסקתו של המנהל הכללי.
20. פקיעת כהונה והשעיה מכהונה של המנהל הכללי (א) המנהל הכללי יחדל לכהן לפני תום כהונתו באחת מאלה:
- (1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר וליושב ראש המועצה;
 - (2) המועצה החליטה על הפסקת כהונתו ברוב של שני שלישים לפחות מכלל חבריה;
 - (3) הוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כמנהל כללי.

ד ב ר י ה ס ב ר

בחוק, ולשם כך מוצעים הסדרים לעניין המעבר מפעילותו כעמותה לפעילות כתאגיד שמוצע להקימו, לרבות מעמד העובדים.

מרכז זלמן שזר הוקם בשנת 1973 על ידי החברה ההיסטורית הישראלית, בסיועה של ממשלת ישראל, ופועל כיום כעמותה רשומה. מוצע לעגן את מעמדו

- (ב) הוגש כתב אישום נגד המנהל הכללי בשל עבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש כמנהל הכללי; רשאי השר להשעותו מכהונתו עד לסיום ההליך בעניינו, וימונה לו ממלא מקום למשך תקופת ההשעה, לפי הוראות סעיף 17(א).
21. המועצה תמנה למרכז מבקר פנימי אשר יפעל בהתאם להוראות חוק הביקורת הפנימית, מבקר פנימי התשנ"ב-1992⁴; המבקר הפנימי יגיש למועצה דין וחשבון על ממצאיו.
22. המרכז יקיים ויפעיל ספריית מחקר ועיון שתמחה בתולדות עם ישראל ותבוסס על ספרייתו ספרייה של הנשיא זלמן שזר.
23. המרכז יפרסם מחקרים וספרים בתחומי פעילותו. פרסומים

פרק ד': הוראות כלליות

24. (א) לא יתמנה ולא יכהן כחבר המועצה או כמנהל מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כאמור לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.
- (ב) חבר המועצה, המנהל או עובד המרכז (בסעיף זה - חבר), יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות אם הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו; חבר לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שעלול לגרום לו להימצא במצב כאמור גם מחוץ לישיבות.
- (ג) התברר לחבר כי נושא הנדון בישיבה או המטופל על ידיו עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), יודיע על כך ליושב ראש המועצה או למנהל הכללי, לפי העניין, ויימנע מהשתתפות בישיבות באותו נושא או מטיפול בו.
- (ד) לעניין סעיף זה, אחת היא אם מילוי התפקיד האחר הוא בתמורה או שלא בתמורה.
- (ה) בסעיף זה -
- "עניין אישי" - לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר או קרובו מנהלים או עובדים אחראים בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
- "קרוב" - בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות, או אדם הסמוך על שולחנו של חבר, ובן זוגו של כל אחד מהם.
25. פעילות המרכז תמומן, בכפוף להוראות סעיף 26, מתקציב המדינה כפי הדרוש להוצאות מימון קיומו, החזקתו, פיתוחו וניהול מכלול פעילויותיו, ומתרומות ומהכנסות שיהיו למרכז.
26. (א) המועצה תאשר את הצעת התקציב השנתי ותגישה לשר ולשר האוצר לשם אישורו. תקציב (ב) שנת תקציב המרכז תהיה כשנה של תקציב המדינה.
27. (א) לעניין פקודת מס הכנסה⁵, ייחשב המרכז כמוסד ציבורי לפי סעיף 2(9) לפקודה פטור ממסים האמורה, ולעניין חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961⁶, ייחשב המרכז כמוסד ציבורי לפי סעיף 6(39) לחוק האמורה, וכל נכסי המרכז יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית.
- (ב) פטור ממסים לפי סעיף זה לא יחול על נכסים המשמשים למטרות מסחריות.

ד ב ר י ה ס ב ר

תפקידיו, וכן הוראות בדבר תקציב המרכז ומימונו והעסקת עובדים בו. עוד מוצע לקבוע את מבנה המרכז ומוסדותיו, את מספר החברים במועצתו, את תפקידיהם והוראות הנוגעות לכהונתם, את אופן מינוי המנהל הכללי של המרכז ואת

⁴ ס"ח התשנ"ב, עמ' 198.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁶ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

28. תנאי העסקתם של עובדי המרכז יהיו כשל עובדי המדינה בתפקידים מקבילים, בשינויים ובתיאומים שיקבע השר בהסכמת שר האוצר, ועל פי המלצת המועצה.
29. (א) המרכז לא יהא רשאי למכור או להעביר בדרך אחרת נכס שבבעלותו, למעט נכסים שפרטים לגביהם, לרבות סוגם ושוויים, נקבעו בתקנות, אלא באישור השר.
(ב) המרכז לא יהא רשאי למשכן נכס שברשותו או להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים אלא באישור השר; לעניין זה, "להשכירו לתקופה העולה על עשר שנים" - לרבות שכירות המקנה זכות לחדשה, להאריכה או שכירות לתקופה נוספת, שבהצטרפותן לתקופות השכירות הקודמות עולות יחד על עשר שנים.
- (ג) המרכז לא ייטול הלוואה העולה על סכום שקבע השר בתקנות אלא באישור השר ושר האוצר.
30. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצוע, לרבות סדרי העבודה של המועצה.
31. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 6, ביום פרסום הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) (להלן - יום התחילה); עד יום התחילה ימנו השרים את המועצה לפי הוראות סעיף 6.
(ב) אישר רשם העמותות את סיום הליכי הפירוק מרצון של עמותת "מרכז זלמן שזר ע.ר." (להלן - העמותה), לאחר שקיבל לידי את הדין וחשבון על הפירוק ואת אישורו בידי האסיפה הכללית של העמותה לפי סעיף 47(ב) לחוק העמותות, התש"ם-1980 - יפרסם על כך הודעה ברשומות.
- (ג) (1) העסקת מי שהיה עובד העמותה ערב יום התחילה תיפסק ביום התחילה, אלא אם כן החליט המרכז על המשך העסקתו של אותו עובד (בסעיף זה - עובד עובר).
(2) על אף האמור בכל דין, עובד עובר לא יהיה זכאי להטבות פרישה כלשהן בשל המעבר.
(3) כל הזכויות שהיו לעובד עובר ערב יום התחילה יישמרו לו ויראו אותן כזכויות הנובעות מעבודתו במרכז, בכפוף להוראות כל דין ולהוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.⁸

ד ב ר י ה ס ב ר

- בחוק, בהמשך הליכי החקיקה הוועדה תידרש גם לעניין העלות התקציבית. על כל פנים, כיוון שהממשלה נתנה את הסכמתה להצעת החוק לא מדובר בהצעת חוק תקציבית, כהגדרתה בסעיף 3ג לחוק יסודות משק המדינה.
- בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת (להלן - הוועדה) בהסדרים שיחולו במעבר מפעילותו של מרכז זלמן שזר כעמותה לפעילותו כתאגיד שהוקם

חברי הכנסת: זאב אלקין, זבולון אורלב, דניאל בן-סימון

⁷ ס"ח התש"ם, עמ' 210.

⁸ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם הוועדה המשותפת של ועדת הפנים והגנת הסביבה וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק רישוי עסקים (תיקון מס' 26) (הגבלה של מכירת משקאות משכרים), התש"ע-2010*

1. בחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 2, אחרי סעיף קטן (א) תיקון סעיף 2 יבוא:
- "(א1) (1) בעסק כאמור בסעיף קטן (א) לא ימכור אדם, לא יגיש ולא יספק משקה משכר מהשעה 22:00 עד השעה 06:00 למחרת; הוראות סעיף 35 לא יחולו לעניין זה.
- (2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על עסק טעון רישוי המנוי בתוספת לגבי מכירה, הגשה או הספקה של משקה משכר לצריכה במקום; שר הפנים, בהתייעצות עם השר לביטחון הפנים, רשאי לשנות, בצו, את התוספת."
2. אחרי סעיף 44 לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת תוספת

"תוספת"

(סעיף 2(א1)(2))

עסקים טעוני רישוי כמפורט להלן:

- (1) בית אוכל, מסעדה, בית קפה, שירותי הסעדה;
- (2) עסק למכירת משקאות משכרים אשר מוגשים לצורך צריכה במקום;
- (3) בית מלון, פנסיון, אכסניה, ובלבד שאינם מיועדים בעיקרם למתן שירותי אירוח ולינה לקטינים;
- (4) מקום לעריכת מופעים וירידים, קולנוע, תאטרון, אמפיתאטרון, מקום אחר לעריכת אירועי תרבות, בידור וספורט תחת כיפת השמים, דיסקוטק, יריד שלא במבנה של קבע וכלי שיט המשמש לעינוג ציבורי;
- (5) אולם שמחות וגן אירועים."

ד ב ר י ה ס ב ר

לביטחון הפנים, יהיה רשאי לשנות את התוספת.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון הוועדה המשותפת לוועדת הפנים והגנת הסביבה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת בנושאים אלה: אישור המשטרה כי מבקש רישיון לעסק המוכר או מספק משקאות משכרים אינו מנוע מלקבלו בשל עבר פלילי או חוסר מהימנות כתנאי לקבלת רישיון או היתר לעסק; הגבלה מיוחדת של מכירת משקאות משכרים בתחנות תדלוק ובבתי עסק בתחומן וכן בעסקי רוכלות; קביעת עבירות מסוימות, הנוגעות להגבלות שייקבעו, כעבירות קנס וכן קביעת שיעור קנס מוערי לעבירות אלה; הגבלה של החוקה ושתייה של משקאות משכרים על ידי קטינים במקומות ציבוריים.

סעיף 2 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968' (להלן - החוק), עניינו עסקים שבהם נמכרים או מוגשים משקאות משכרים. בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע לתקן סעיף זה ולהגביל מכירה, הגשה והספקה של משקאות משכרים בין השעות 22:00 ו-06:00, כדי לצמצם את האלימות הנלווית לא אחת לצריכת אלכוהול בשעות הלילה, בעיקר בקרב בני נוער, אך גם בקרב האוכלוסייה הבוגרת.

עם זאת, מוצע לסייג הגבלה זו כך שלא תחול על רשימת סוגי העסקים המנויה בתוספת המוצעת, לגבי מכירה, הגשה והספקה של משקאות משכרים לצריכה במקום העסק בלבד. סוגי העסקים המנויים בתוספת האמורה נכללים בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התש"ח-1995.

מוצע לקבוע כי שר הפנים, בהתייעצות עם השר

חברי הכנסת: יריב לוין, דוד רותם, רוברט אילטוב, אברהם מיכאלי, אורי אריאל, יעקב כץ, חיים כץ, אורי אורבך, מוחמד ברכה, חנא סוידי, דב חנין, עפא אגבאריה, חמד עמאר, ג'מאל זחאלקה, טלב אלסאנע, ציון פיניאן, נסים זאב

* הצעות חוק מס' 1515/18/פ, 1767/18/פ, 1794/18/פ ו-1810/18/פ: הועברו לוועדה ביום כ"ב בכסלו התש"ע (9 בדצמבר 2009); הצעת חוק מס' 1889/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ט בשבט התש"ע (3 בפברואר 2010).

1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 204, התשס"ח, עמ' 888.

